PATVIRTINTA
Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos
direktoriaus 2026 m. lapkričio 5 d.
įsakymu Nr. M-207

ŠIAULIŲ JULIAUS JANONIO GIMNAZIJOS DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO UGDYMO PROCESE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos (toliau – Gimnazija) dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI) priemonių naudojimo Gimnazijoje principus, sąlygas, ribojimus, atsakomybes, DI priemonių atrankos ir vertinimo, mokinių ir darbuotojų kompetencijų ugdymo bei naudojimo stebėsenos tvarką.

2. Aprašo paskirtis – sudaryti sąlygas DI priemones Gimnazijoje naudoti **prasmingai, saugiai, etiškai, atsakingai ir pedagogiškai pagrįstai**, siekiant gerinti mokymąsi, mokymą, mokytojų profesinę veiklą ir Gimnazijos veiklos efektyvumą.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais švietimą, asmens duomenų apsaugą, autorių teises ir informacijos saugumą; 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu, toliau – BDAR); 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1689 (Dirbtinio intelekto aktu); Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“; Europos Komisijos 2026 m. atnaujintomis „Dirbtinio intelekto (DI) ir duomenų naudojimo mokymo ir mokymosi srityje etikos gairėmis pedagogams“ ir kitais Gimnazijos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

4. Aprašas taikomas visiems Gimnazijos bendruomenės nariams, naudojantiems DI Gimnazijos veikloje: mokiniams, mokytojams, administracijos darbuotojams ir kitiems darbuotojams.

5. Gimnazijoje DI laikomas **pagalbine priemone, o ne žmogaus mąstymo, profesinio sprendimo, mokymosi ar atsakomybės pakaitalu**.

6. DI naudojimas ugdymo procese grindžiamas gimnazijos šūkiu „Res non verba!“ („Darbais, ne žodžiais!“) – **DI naudojamas ne dėl pačios technologijos, o siekiant prasmingų ugdymo rezultatų.**

7. DI naudojimas Gimnazijoje turi būti orientuotas į mokymosi kokybę, mokinio savarankiškumą, kritinį mąstymą, kūrybiškumą, mokytojo profesinės veiklos stiprinimą ir atsakingą skaitmeninę kultūrą.

II SKYRIUS
SĄVOKOS

8. **Dirbtinis intelektas (DI)** – technologijomis pagrįstos sistemos, galinčios, siekiant aiškių ar numanomų tikslų, generuoti išvestis, pavyzdžiui, prognozes, turinį, rekomendacijas ar sprendimus, darančius įtaką fizinei ar skaitmeninei aplinkai.

9. **DI priemonė** – skaitmeninė priemonė ar paslauga, kurioje naudojamos DI technologijos.

10. **Generatyvinis DI** – DI technologija, galinti pagal naudotojo pateiktą užklausą generuoti naują tekstą, vaizdą, garsą, vaizdo medžiagą, kodą ar kitą turinį.

11. **DI raštingumas** – žinios ir gebėjimai suprasti DI veikimo principus, galimybes ir ribas, kritiškai vertinti DI sugeneruotą informaciją, atsakingai naudoti DI priemones ir suprasti jų poveikį žmogui bei visuomenei.

12. **Leidžiamų DI priemonių sąrašas** – Gimnazijos direktoriaus patvirtintas DI priemonių, kurių naudojimas Gimnazijos veikloje yra įvertintas ir leidžiamas nustatytomis sąlygomis, sąrašas.

III SKYRIUS
PAGRINDINIAI DI NAUDOJIMO PRINCIPAI

13. Gimnazijoje DI naudojamas vadovaujantis šiais principais:

13.1. **Tikslingumo ir naudos principas.** DI naudojamas tada, kai jis suteikia aiškią mokymosi, pedagoginę, profesinę ar administracinę naudą.

13.2. **Žmogaus atsakomybės ir priežiūros principas.** Žmogus vertina DI rezultatą ir prisiima atsakomybę už galutinį darbą, sprendimą, ugdymo turinį ir mokinių vertinimą.

13.3. **Mokinio savarankiškumo principas.** DI neturi pakeisti mokinio mąstymo, mokymosi, kūrybos ar galimybės parodyti savo žinias ir gebėjimus.

13.4. **Kritinio vertinimo ir skaidrumo principas.** DI pateikta informacija tikrinama; kai to reikalauja užduotis ar darbo pobūdis, nurodoma, kaip DI buvo naudotas.

13.5. **Akademinio sąžiningumo, duomenų apsaugos ir saugumo principas.** DI naudojamas sąžiningai, gerbiant autorių teises ir neatskleidžiant asmens duomenų ar konfidencialios informacijos be teisėto pagrindo ir tinkamų apsaugos sąlygų.

13.6. **Įtraukties ir proporcingumo principas.** DI naudojamas atsižvelgiant į mokinių amžių ir poreikius, nediskriminuojant, nemažinant mokymosi galimybių ir nekeliant nepagrįstos rizikos.

IV SKYRIUS
DI NAUDOJIMO TIKSLINGUMAS, PRIEMONIŲ ATRANKA, VERTINIMAS IR LEIDŽIAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

14. Prieš naudodamas DI darbuotojas, o ugdymo procese – mokytojas, įvertina jo naudą ir tinkamumą tikslui bei mokinių amžiui, poveikį mokinių savarankiškumui ir vertinimo objektyvumui, rezultatų patikimumą, duomenų apsaugą ir kitas galimas rizikas.

15. DI nenaudojamas, jeigu jo naudojimas neturi aiškios ugdomosios pridėtinės vertės arba kelia didesnę riziką nei galima nauda. Ypatingas dėmesys skiriamas užduotims, kuriomis vertinamas mokinio savarankiškas mąstymas, refleksija, argumentavimas, kūrybiškumas ar individualios žinios.

16. Gimnazijoje rekomenduojama naudoti Gimnazijos direktoriaus patvirtintame Leidžiamų DI priemonių sąraše nurodytas priemones (1 priedas).

17. Priemonė į sąrašą įtraukiama įvertinus jos paskirtį ir naudą, tinkamumą mokinių amžiui, duomenų ir informacijos saugumą, prieigos valdymą, rezultatų patikimumą, prieinamumą ir galimą šališkumą ar kitą riziką.

18. DI priemonė į sąrašą neįtraukiama arba iš jo pašalinama, jeigu jos naudojimas kelia nepriimtiną riziką, nėra pakankamai aiškios informacijos apie duomenų tvarkymą ar saugumą arba jos naudojimo sąlygos neatitinka Gimnazijos reikalavimų.

19. Į sąrašą įtrauktos priemonės naudojamos tik nurodytai paskirčiai, naudotojų grupei ir nustatytomis sąlygomis. Priemonės įtraukimas į sąrašą savaime nesuteikia teisės į ją kelti asmens duomenis ar konfidencialią informaciją.

20. Naują DI priemonę į sąrašą gali siūlyti Gimnazijos mokytojas, darbuotojas ar administracija. Siūlymas teikiamas pagal šio Aprašo 2 priede nustatytą formą.

21. DI priemonės tinkamumą pagal kompetenciją vertina Gimnazijos administracija, informacinių technologijų specialistas, duomenų apsaugos funkciją atliekantis asmuo ir (ar) kiti Gimnazijos direktoriaus paskirti darbuotojai. Esant poreikiui, priemonė prieš pradedant ją plačiau naudoti išbandoma ribotoje aplinkoje. Sprendimą dėl priemonės įtraukimo į sąrašą, jos naudojimo sąlygų pakeitimo ar pašalinimo priima Gimnazijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo; atnaujintas sąrašas paskelbiamas Gimnazijos bendruomenei nustatyta tvarka.

22. Naudojant DI taip pat privaloma laikytis šiame Apraše nustatytų asmens duomenų apsaugos, autorių teisių ir akademinio sąžiningumo reikalavimų.

V SKYRIUS
MOKYTOJŲ IR DARBUOTOJŲ DI NAUDOJIMAS

23. Mokytojai gali naudoti DI pamokoms ir ugdymo veikloms planuoti, užduotims bei mokomajai medžiagai rengti ir diferencijuoti, mokymosi turiniui individualizuoti, idėjoms generuoti, tekstams redaguoti ir mokinių mokymosi procesui reflektuoti.

24. DI gali būti naudojamas mokymosi turiniui, užduotims ir mokymosi veikloms pritaikyti skirtingų gebėjimų, mokymosi poreikių ir mokymosi tempo mokiniams, siekiant didesnės mokymosi įtraukties ir pažangos.

25. Naudodamas DI individualizavimui ir diferencijavimui, mokytojas įvertina, ar DI pateiktos rekomendacijos atitinka konkretaus mokinio ugdymosi poreikius, yra pagrįstos ir padeda siekti realios mokinio ugdymosi pažangos. DI naudojimas neturi mažinti mokinio savarankiškumo ir negali būti naudojamas mokiniams automatiškai reitinguoti, ženklinti ar skirstyti pagal savybes, kurių vertinimas nėra pedagogiškai ir teisiškai pagrįstas.

26. Mokytojas, naudodamas DI ugdymo procese, informuoja mokinius apie jo naudojimo tikslą ir sąlygas. Galutiniai sprendimai dėl mokinių pasiekimų, pažangos, individualaus ugdymo, pagalbos ar kitų reikšmingų su mokiniu susijusių klausimų negali būti perduodami DI.

27. Gimnazijos vadovai, administracijos ir kiti darbuotojai gali naudoti DI profesinėje veikloje planuodami ir organizuodami darbą, rengdami dokumentų, ataskaitų, veiklos planų ir komunikacijos priemonių projektus, struktūruodami bei apibendrindami informaciją, generuodami idėjas ir efektyvindami darbo procesus.

28. DI sugeneruotas turinys prieš jį naudojant turi būti darbuotojo patikrintas ir, prireikus, pakoreguotas. Darbuotojas atsako už DI naudojimo tikslingumą, rezultatų tikslumą, tinkamumą, galimas klaidas, šališkumą ir atitiktį teisės aktams bei Gimnazijos dokumentams.

29. Naudojant DI privaloma saugoti asmens duomenis, konfidencialią ir kitą saugotiną informaciją. Į DI priemones negalima kelti tokios informacijos, jeigu nėra teisėto pagrindo ir užtikrintas jos saugumas.

30. Oficialūs sprendimai, įsakymai, mokiniams ar darbuotojams reikšmingi sprendimai ir kiti teisinę ar administracinę reikšmę turintys dokumentai negali būti priimami ar rengiami automatiškai DI priemonės pagrindu. Galutinį sprendimą priima atsakingas darbuotojas.

31. DI naudojimas nepakeičia darbuotojo profesinės kompetencijos, savarankiško vertinimo ir atsakomybės už priimtus sprendimus bei jų rezultatus.

32. Mokytojų profesinis tobulėjimas DI srityje apima praktinį DI priemonių naudojimą, DI pedagogikos taikymą, DI sugeneruoto turinio vertinimą, duomenų apsaugą ir informacijos saugumą, akademinio sąžiningumo užtikrinimą bei DI poveikio mokiniui ir mokytojo profesiniam savarankiškumui vertinimą. Gimnazijoje skatinamas gerosios praktikos dalijimasis ir mokytojų bendradarbiavimas.

33. Gimnazijoje skatinami mokytojų susitarimai dėl DI naudojimo, siekiant, kad skirtinguose mokomuosiuose dalykuose mokiniams būtų taikomi nuoseklūs pagrindiniai DI naudojimo reikalavimai.

34. Praktiški DI naudojimo patarimai mokytojui pateikti 3 priede.

VI SKYRIUS
MOKINIŲ DI NAUDOJIMAS IR AKADEMINIS SĄŽININGUMAS

35. Mokiniai DI gali naudoti pagal mokytojo nustatytas užduoties sąlygas. Mokytojas aiškiai nurodo, ar DI naudoti draudžiama, leidžiama ribotai, kaip pagalbinę priemonę ar kaip neatskiriamą užduoties dalį. Naudodamas DI, mokinys privalo laikytis nustatytų sąlygų, atsakingai ir etiškai naudoti DI priemones, neįkelti asmens duomenų, konfidencialios ar kitos saugotinos informacijos.

36. Mokinys privalo kritiškai vertinti DI pateiktą informaciją, tikrinti svarbius faktus ir šaltinius, atpažinti galimą šališkumą, atsakyti už savo darbo turinį ir rezultatą bei gebėti paaiškinti

savo atliktą darbą ir individualų indėlį. DI naudojimas turi būti skaidrus – kai to reikalauja mokytojas ar užduoties sąlygos, nurodoma naudota DI priemonė, jos naudojimo tikslas ir būdas.

37. DI negali pakeisti mokinio savarankiško mokymosi. DI sugeneruoto darbo ar jo esminės dalies pateikimas kaip savo, kai DI naudojimas nebuvo leidžiamas arba nebuvo tinkamai nurodytas, laikomas akademinio sąžiningumo pažeidimu.

38. Mokinio darbas vertinamas pagal jo žinias, supratimą, gebėjimą taikyti žinias, argumentuoti, savarankiškai mąstyti, analizuoti ir vertinti informaciją, kūrybiškumą bei individualų indėlį. DI ar automatinės DI atpažinimo priemonės negali būti vienintelis pagrindas spręsti apie akademinio sąžiningumo pažeidimą. Kilus abejonių, mokytojas gali paprašyti mokinį paaiškinti darbo atlikimo procesą, pristatyti darbą, atlikti papildomą užduotį ar kitu būdu parodyti savo individualų indėlį.

39. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams ugdyti DI raštingumą. Mokinių DI raštingumo ugdymas apima gebėjimą suprasti DI veikimą ir paskirtį, atpažinti jo galimybes ir ribas, kritiškai vertinti bei tikrinti DI pateiktą informaciją ir šaltinius, atpažinti galimą šališkumą, saugoti asmens duomenis, atsakingai naudoti DI mokymuisi ir kurti bei naudoti skaitmeninį turinį.

40. Ugdant DI raštingumą mokiniai supažindinami su akademinio sąžiningumo, atsakingo DI naudojimo ir skaitmeninio turinio autorystės principais. Gimnazijoje skatinamas mokinių gebėjimas savarankiškai priimti sprendimus dėl DI naudojimo, įvertinti jo poveikį mokymuisi ir atsakingai prisiimti atsakomybę už DI naudojimo rezultatus.

41. 4 priede pateikta atsakingo DI naudojimo mokinio atmintinė.

VII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ APSAUGA, INFORMACIJOS SAUGUMAS IR DI NAUDOJIMO SKAIDRUMAS

42. Naudojant DI privaloma laikytis BDAR, gimnazijos asmens duomenų apsaugos, informacijos saugumo, autorių teisių ir intelektinės nuosavybės reikalavimų.

43. Į viešas ar Gimnazijos nepatvirtintas DI priemones draudžiama kelti mokinių ir darbuotojų asmens duomenis, pažymius ir vertinimus, sveikatos bei specialiųjų ugdymosi poreikių informaciją, prisijungimo duomenis, slaptažodžius, neviešus Gimnazijos dokumentus ir kitą konfidencialią informaciją. Tokie duomenys gali būti tvarkomi tik iš anksto įvertinus teisėtą pagrindą, priemonės duomenų tvarkymo ir saugumo sąlygas bei gavus Gimnazijos nustatyta tvarka reikalingą leidimą. Kilus abejonių, duomenų į DI priemonę nekelti ir kreiptis į atsakingą darbuotoją.

44. Kai DI naudojamas su Gimnazijos veikla susijusiai informacijai apdoroti, pirmenybė teikiama nuasmenintiems ar išgalvotiems duomenims. Prieš naudojant priemonę darbuotojas patikrina, ar jos naudojimo sąlygos atitinka Gimnazijos reikalavimus; asmens duomenys tvarkomi tik esant teisėtam pagrindui ir patvirtintoms saugumo sąlygoms.

45. Apie asmens duomenų, informacijos saugumo ar kitus reikšmingus su DI naudojimu susijusius incidentus nedelsiant informuojama gimnazijos administracija ir už asmens duomenų apsaugą atsakingas asmuo.

46. DI sugeneruotas turinys nelaikomas automatiškai patikimu, originaliu ar žmogaus sukurtu. Naudotojas privalo patikrinti jo tikslumą, tinkamumą ir teisėtumą, o DI naudojimą nurodyti, kai to reikalauja užduotis, darbo pobūdis ar gimnazijos taisyklės.

47. Naudojant DI sukurtą ar pakeistą tekstą, vaizdus, garso ir vaizdo medžiagą ar kitą turinį, privaloma gerbti autorių teises ir intelektinę nuosavybę. Rekomenduojama nurodyti naudotą DI priemonę, jos paskirtį ir žmogaus indėlį.

VIII SKYRIUS
ŽMOGAUS PRIEŽIŪRA, ATSAKOMYBĖ IR DI NAUDOJIMO STEBĖSENA

48. Kai DI naudojimo rezultatas gali turėti reikšmingą poveikį mokiniui, darbuotojui ar Gimnazijai, užtikrinama žmogaus priežiūra ir galimybė įvertinti, patikrinti, pataisyti arba atmesti DI sugeneruotą rezultatą.

49. DI rekomendacija nėra privaloma vien todėl, kad ją pateikė technologinė sistema. Galutinį sprendimą priimantis darbuotojas atsako už jo teisėtumą, pagrįstumą ir tinkamumą bei turi gebėti jį pagrįsti.

50. Gimnazija stebi DI naudojimą ir vertina jo poveikį mokymuisi, mokinių savarankiškumui, kritiniam mąstymui, įtraukčiai, akademiniam sąžiningumui, darbuotojų darbui, duomenų apsaugai ir informacijos saugumui. Atsižvelgiama į bendruomenės grįžtamąjį ryšį, incidentus ir kitas nustatytas rizikas.

51. Stebėsenos rezultatai aptariami administracijoje, mokytojų metodinėse grupėse, mokytojų tarybos posėdžiuose. Pagal juos atnaujinamas leidžiamų DI priemonių sąrašas ir naudojimo sąlygos, organizuojami mokymai arba inicijuojami Aprašo pakeitimai.

52. Aprašas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus ir prireikus atnaujinamas anksčiau.

IX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53. Gimnazija siekia, kad pagrindiniai DI naudojimo susitarimai būtų žinomi mokiniams, mokytojams, darbuotojams ir mokinių tėvams (rūpintojams), o bendruomenės nariai turėtų galimybę teikti pasiūlymus dėl DI naudojimo, naujų priemonių išbandymo ir šio Aprašo tobulinimo.

54. Gimnazija skatina bendruomenę dalytis DI naudojimo patirtimi, aptarti naudą, problemas ir rizikas bei teikti pasiūlymus dėl priemonių ir šio Aprašo tobulinimo.

55. Šio Aprašo nuostatų laikymasis yra privalomas visiems Gimnazijos bendruomenės nariams, naudojantiems DI Gimnazijos veikloje. Už jų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją atsako Gimnazijos direktorius, administracija, mokytojai ir kiti darbuotojai, o mokinių atsakomybė vertinama atsižvelgiant į jų amžių, užduoties sąlygas ir konkrečias aplinkybes.

56. Kilus neaiškumų dėl DI naudojimo, pirmenybė teikiama asmens duomenų ir informacijos saugumui, akademiniam sąžiningumui, mokinio savarankiškumui, žmogaus sprendimo teisei ir atsakingam bei prasmingam DI naudojimui.

57. DI naudojimas Gimnazijoje vertinamas atsižvelgiant į jo poveikį mokymuisi, žmogaus savarankiškumui, kūrybai ir visuomenei. Kilus neaiškumų, pirmenybė teikiama saugumui, akademiniam sąžiningumui ir mokinio savarankiškumui.

58. Aprašo priedai yra neatskiriama šio Aprašo dalis.

Dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese tvarkos aprašo
1 priedas

GIMNAZIJOJE UGDYMO PROCESE NAUDOJAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
DI priemonės					
1.	**ChatGPT (OpenAI)**	Rekomenduojama naudoti	Teksto generavimas, idėjos, santraukos, klausimai, paaiškinimai	Taip, pagal mokytojo nurodymą ir užduoties sąlygas	Nekelti asmens duomenų; naudoti viešą ar anoniminę informaciją; tikrinti turinį; nenaudoti sprendimams priimti.
2.	**Google Gemini**	Rekomenduojama naudoti	Informacijos paieška, idėjos, santraukos, klausimynai, produktyvumas	Taip, jei mokytojas leidžia ir nustato naudojimo ribas	Rekomenduojama „Google Workspace for Education“ aplinka; nekeliami asmens duomenys; tikrinamas sugeneruotas turinys.
3.	**Microsoft Copilot**	Rekomenduojama naudoti	Raštvedyba, „Word“, „Excel“, „Outlook“ turinio juodraščiai, santraukos, produktyvumas	Taip, jei naudojama švietimo / gimnazijos aplinkoje ir pagal mokytojo užduotį	Naudoti valdomoje „Microsoft 365“ aplinkoje; tikrinti turinį, galutinį sprendimą priima žmogus.
4.	**Leonardo AI**	Tik specialiomis sąlygomis	Kūrybiniai vaizdai, dailė, dizainas, vizualinės medžiagos kūrimas	Ribotai, su mokytojo priežiūra	Draudžiama kelti mokinių ar darbuotojų nuotraukas ir vaizdo įrašus; nenaudoti vertinimui.
5.	**Datorium.AI**	Rekomenduojama naudoti	Pamokų planavimas, užduočių, testų, mokomosios medžiagos ir diferencijuotų veiklų kūrimas	Taip, pagal mokytojo nurodymą ir užduoties sąlygas	Naudoti ugdymo tikslams; DI sugeneruotą turinį patikrinti ir prireikus koreguoti; nekelti nereikalingų asmens duomenų; nenaudoti automatiniam mokinių vertinimui ar sprendimų priėmimui.
6.	**NotebookLM (Google)**	Rekomenduojama naudoti	Mokymosi šaltinių analizė, santraukų ir mokymosi	Taip, pagal mokytojo nurodymą ir	Naudoti patikimus šaltinius; kritiškai vertinti DI

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
			vadovų rengimas, klausimų ir viktorinų kūrimas, informacijos palyginimas, mokymasis iš pateiktų šaltinių	užduoties sąlygas	atsakymus; tikrinti informaciją; nekelti nereikalingų asmens ar konfidencialių duomenų; DI nepakeičia savarankiško mokinio darbo.
7.	**Perplexity AI**	Naudoti su papildomu atsargumu	DI paieška su nuorodomis į šaltinius, informacinio raštingumo ugdymas, projektiniai darbai	Taip, su mokytojo priežiūra	Naudoti viešus ar nuasmenintus duomenis; tikrinti šaltinius; nelaikyti atsakymo galutiniu faktu.
8.	**Claude**	Naudoti su papildomu atsargumu	Tekstų analizė, medžiagos struktūravimas, temų paaiškinimai, metodinės idėjos	Taip, pagal mokytojo nurodymą	Asmens duomenų neįvesti į asmenines paskyras; nenaudoti vertinimui ar pažangos sprendimams.
9.	**Gamma App**	Naudoti su papildomu atsargumu	Pristatymų, dokumentų, tinklalapių ir socialinių medijų turinio juodraščiai	Taip, jei leidžia mokytojas	Naudoti kaip pagalbinę, o ne galutinę priemonę; nekeliami jautrūs ar identifikuojantys duomenys.
10.	**Adobe Firefly**	Naudoti su papildomu atsargumu	Vaizdų generavimas dailės, dizaino, kūrybinėms ir komunikacijos užduotims	Taip, kūrybiniams ir edukaciniams tikslams	Nekelti asmens duomenų ar konfidencialios informacijos; tikrinti autorystės ir tinkamumo aspektus.
11.	**MagicSchool AI**	Naudoti su papildomu atsargumu	Edukacinės užduotys, testų juodraščiai, veiklų planai, mokymosi pagalbos idėjos	Taip, jei mokytojas parenka veiklą ir peržiūri turinį	Visą sugeneruotą turinį koreguoja žmogus; nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
12.	**Napkin AI**	DI grįstas	Vizualinio komunikavimo įrankis, paverčiantis tekstą vizualiniu turiniu	Taip	Vartotojai išlaiko visas teises į savo įvestą tekstą (Inputs) ir DI sugeneruotus vizualius rezultatus (Outputs), sukurtais grafikais galima naudotis ir

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
					komerciniais tikslais.
13.	**GitHub Copilot**	Naudoti su papildomu atsargumu	Kodo siūlymai ir užbaigimas programavimo aplinkoje	ribotai – mokant DI raštingumo ar projektiniuose darbuose; draudžiama atsiskaitymų (KD) metu Taip, pagal mokytojo nurodymą	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui (mokinys privalo paaiškinti kiekvieną kodo eilutę).
14.	**Google Teachable Machine**	Rekomenduojama naudoti	Paprastų vaizdo, garso ar pozų atpažinimo modelių mokymas; DI veikimo principų demonstravimas	Taip	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
15.	**Magic Studio**	Naudoti su papildomu atsargumu	DI vaizdų generavimo įrankis	Taip, mokymosi pagalbai	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
16.	**Raphael AI**	Naudoti su papildomu atsargumu	DI vaizdų generavimo įrankis	Taip, mokymosi pagalbai	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
17.	**Deep Dream Generator**	Naudoti su papildomu atsargumu	DI vaizdų generavimo įrankis	Taip, mokymosi pagalbai	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
18.	**Craiyon**	Naudoti su papildomu atsargumu	DI vaizdų generavimo įrankis	Taip, mokymosi pagalbai	Naudoti ugdymo tikslams: nenaudojami asmens duomenys; netaikomas automatiniam vertinimui.
Skaitmeninės priemonės su DI funkcijomis					
1.	**DeepL Write / Translate**	Rekomenduojama naudoti	Vertimas, teksto redagavimas, dvikalbės užduotys, informacijos tėvams vertimas	Taip, jei neįkeliami asmens duomenys ir	Dokumentams su asmens duomenimis naudoti tik tinkamą „Pro / Teams /

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
				darbas peržiūrimas	Edu“ aplinką ir laikytis vidaus taisyklių.
2.	**Freepik**	Naudoti su papildomu atsargumu	Iliustracijų, ikonų ir vizualų kūrimas pamokoms, pristatymams, metodinei medžiagai	Taip, kūrybinėms užduotims su mokytojo priežiūra	Nekelti jautrių ar identifikuojančių duomenų; mokytojas peržiūri sugeneruotą turinį.
3.	**Grammarly**	Naudoti su papildomu atsargumu	Rašymo, gramatikos, stiliaus ir aiškumo tikrinimas	Taip, kaip pagalbinę rašymo priemonę	Nekelti asmens duomenų; mokinys išlieka darbo autoriumi; mokytojas gali riboti naudojimą konkrečiose užduotyse.
4.	**Genially**	Naudoti su papildomu atsargumu	Interaktyvūs pristatymai, edukaciniai žaidimai ir viktorinos; leidžiamos tik konkrečiai įvertintos DI funkcijos	Taip, su mokytojo nurodymu	Nekelti konfidencialių dokumentų ar asmens duomenų; peržiūrėti DI sugeneruotą turinį.
5.	**Canva**	Naudoti su papildomu atsargumu	Vizualinės ir tekstinės mokomosios bei komunikacinės medžiagos kūrimas	Taip, ypač kūrybiniams ir pristatymo darbams	Rekomenduojama „Canva for Education“ ar įstaigos paskyra; nekeliami asmens duomenys; tikrinamas turinys.
6.	**CapCut**	Tik specialiomis sąlygomis	Vaizdo įrašų kūrimas, redagavimas, edukaciniai vaizdo projektai	Ribotai, su mokytojo priežiūra ir be identifikuojamų asmenų	Draudžiama naudoti mokinių nuotraukas / vaizdo įrašus su identifikuojamais asmenimis be tinkamo teisinio pagrindo.
7.	**InMelo**	Tik specialiomis sąlygomis	Vaizdo ir nuotraukų redagavimas, medijų raštingumas, socialinių tinklų turinys	Ribotai, tik suderintoms veikloms	Mokinių naudojimas tik su licencija ir prieigos kontrole; administraciniams darbams – mokyklos paskyra ir sutartys.
8.	**InShot**	Tik specialiomis sąlygomis	Mobilus vaizdo ir nuotraukų redagavimas, kūrybiniai projektai	Ribotai, be asmens duomenų	Mokytojo pasirengimui nenaudoti mokinių nuotraukų ar atpažįstamų

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
					asmenų; nenaudoti vertinimui.
9.	**Padlet**	Naudoti su papildomu atsargumu	Bendradarbiavimo lenta, idėjos, refleksijos, projektai, diskusijos	Taip, jei privatumo nustatymai tinkami	Naudoti slapyvardžius ar ribotą prieigą; netalpinti jautrios informacijos; mokytojas moderuoja turinį.
10.	**Wordwall**	Naudoti su papildomu atsargumu	Interaktyvios užduotys, viktorinos, žaidimai ir kartojimas; DI funkcijos vertinamos atskirai	Taip, galima be registracijos arba su slapyvardžiais	Nenaudoti oficialiam vertinimui ar mokinių pažangos duomenims rinkti su vardais ir pavardėmis.
11.	**Microsoft Teams**	Tik specialiomis sąlygomis	Nuotoliniai susitikimai, komandinis darbas, dokumentų dalijimasis; atskirai vertinamos ir naudojamos tik patvirtintos DI funkcijos	Taip, gimnazijos „Microsoft 365“ aplinkoje	Nenaudoti asmeninių paskyrų komunikacijai su mokiniais; įrašymas / transkripcija – tik informavus ir turint pagrindą.
12.	**Zoom**	Tik specialiomis sąlygomis	Vaizdo konferencijos; automatinės santraukos ir transkripcijos tik tada, kai šios DI funkcijos įvertintos ir patvirtintos	Ribotai, jei suderinta	Naudoti įstaigos paskyrą ir prieigos kontrolę; informuoti apie įrašymą / transkripciją; peržiūrėti DI santraukas.
13.	**StoryJumper**	Naudoti su papildomu atsargumu	Skaitmeninių knygų kūrimas ir projektiniai darbai; DI funkcijos, jei naudojamos, vertinamos atskirai	Taip, su mokytojo priežiūra	Nenaudoti identifikuojančios informacijos; mokytojas peržiūri turinį; nenaudoti pažangos vertinimui.
14.	**Book Creator**	Naudoti su papildomu atsargumu	Skaitmeninių knygų kūrimas ir įtraukusis ugdymas; DI funkcijos, jei naudojamos, vertinamos atskirai	Taip, naudojant EDU aplinką ar kontroliuojamą prieigą	Riboti viešą dalijimąsi; mokytojas peržiūri turinį; asmens duomenys – tik su tinkama prieigos kontrole ir pagrindu.
15.	**Kahoot**	Naudoti su papildomu atsargumu	Apklausos, formatyvus įsivertinimas ir mokinių įsitraukimas; DI	Taip, naudojant kodus, slapyvardžius arba EDU aplinką	Tik papildoma vertinimo priemonė; nenaudoti kaip vienintelio

Eil. Nr.	DI priemonė	Grupė	Paskirtis	Ar gali naudoti mokiniai?	Pagrindinės naudojimo sąlygos
			funkcijos vertinamos atskirai		galutinio vertinimo pagrindo.
16.	**Quizalize**	Tik specialiomis sąlygomis	Testai, formatyvus vertinimas, adaptyvios užduotys	Ribotai, tik su EDU planais ir prieigos kontrole	Nenaudoti kaip vienintelio vertinimo pagrindo ar automatiniam sprendimų priėmimui; galutinį sprendimą priima žmogus.
17.	**Socrative**	Skaitmeninė apklausų priemonė; DI funkcijos vertinamos atskirai	Greitos apklausos, refleksijos, grįžtamasis ryšys	Taip, pagal mokytojo nurodymą ir šios priemonės paskirtį	Naudoti kaip pagalbinę priemonę; pažangos duomenims būtina tinkama prieigos kontrolė ir teisinis pagrindas.
18.	**Reflectus**	Skaitmeninė refleksijos priemonė; DI funkcijos vertinamos atskirai	Pažangos stebėsena, savirefleksija, atsakymų analizė	Taip, pagal mokytojo nurodymą ir šios priemonės paskirtį	Naudoti nuasmenintus atsakymus; nenaudoti sprendimų priėmimui; būtina prieigos kontrolė ir tinkamas teisinis pagrindas.
19.	**Desmos / GeoGebra AI funkcijos**	Naudoti su papildomu atsargumu	Matematinis modeliavimas, grafikai, tyrinėjimas	Taip, kaip mokymosi pagalbą	Formalus vertinimas lieka mokytojo atsakomybe; DI funkcijos naudojamos kaip pagalbinė priemonė.

Pastaba. Sąraše nurodytos priemonės atspindi Gimnazijos darbuotojų deklaruotą naudojimo praktiką. Kai kurios platformos nėra pačios DI sistemos, tačiau gali turėti DI funkcijų arba būti naudojamos kartu su DI. Šiuo sąrašu leidžiamos tik konkrečiai nurodytos funkcijos ir naudojimo būdai. Priemonės įtraukimas į sąrašą savaime nesuteikia teisės tvarkyti asmens duomenis ar kelti konfidencialią informaciją; tam taikomi Aprašo ir teisės aktų reikalavimai.

Dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese tvarkos aprašo
2 priedas

NAUJOS DI PRIEMONĖS VERTINIMO IR SIŪLYMO FORMA

Vertinimo sritis	Informacija
Pasiūlymą pateikusio asmens vardas, pavardė	
Kontaktiniai duomenys	
DI priemonės pavadinimas	
Tiekėjas ir (arba) kūrėjas	
Oficialus tinklalapis	
Naudojimo sritis	☐ Ugdymo procese ☐ Administravimo procese ☐ Kompetencijoms ugdyti ☐ Kita: _____
DI priemonės naudotojai	☐ Mokytojas ☐ Mokinys ☐ Administracijos darbuotojas ☐ Kiti darbuotojai
DI priemonės aprašymas ir numatomas panaudojimas	
Naudojimo tikslas ir situacijos	Kokiu tikslu ir kokiose situacijose bus naudojama priemonė?
Numatoma pridėtinė vertė	Kokią aiškią pridėtinę vertę priemonė suteikia mokymui, mokymuisi, darbuotojų kompetencijoms ar administravimui?
Paskyros tipas	☐ Asmeninė paskyra ☐ Gimnazijos paskyra ☐ Reikalinga licencija
Ar bus tvarkomi asmens duomenys?	☐ Taip ☐ Ne ☐ Nežinoma / reikia įvertinti
Asmens duomenų tvarkymas	Jei bus tvarkomi asmens duomenys, nurodyti duomenų kategorijas, tvarkymo tikslą, teisinį pagrindą ir taikomas saugumo priemones.
Ar reikalingas finansavimas?	☐ Taip, preliminari suma: _____ Eur ☐ Ne ☐ Nežinoma
Informacijos apie priemonę šaltiniai	Nuorodos į naudojimo sąlygas, privatumo politiką, duomenų tvarkymo informaciją ar kitą aktualią dokumentaciją:
Pasiūlymo data	
Pasiūlymą pateikusio asmens parašas	

Dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese tvarkos aprašo
3 priedas

MOKYTOJO ATMINTINĖ „8 KLAUSIMAI PRIEŠ NAUDOJANT DI“

Sritis	Rekomenduojama praktika	Svarbi riba
Pamokų planavimas	Naudoti DI idėjoms, veikloms, užduotims ir mokomajai medžiagai rengti.	Mokytojas patikrina turinį ir pritaiko jį mokiniams bei ugdymo tikslams.
Diferencijavimas ir individualizavimas	Pasitelkti DI kuriant skirtingo sudėtingumo užduotis ir mokymosi būdus.	DI negali automatiškai nustatyti mokinio gebėjimų, jo grupuoti ar priimti sprendimų dėl jo ugdymo.
Mokinių mokymasis	Naudoti DI kaip pagalbinę priemonę aiškinantis sąvokas, ieškant idėjų, atliekant refleksiją.	DI neturi atlikti už mokinį to, ką jis turi išmokti atlikti savarankiškai.
Mokinių darbai	Iš anksto aiškiai nustatyti, kada ir kokiu mastu DI galima naudoti.	DI sugeneruotas darbas negali būti pateikiamas kaip mokinio savarankiškas darbas, kai tai neatitinka užduoties sąlygų.
Grįžtamasis ryšys	DI gali padėti parengti bendro pobūdžio klausimus, komentarus ar pasiūlymus.	Galutinį grįžtamąjį ryšį ir pedagoginį sprendimą priima mokytojas.
Vertinimas	DI galima naudoti vertinimo medžiagai ar užduotims rengti.	Mokinio pasiekimų vertinimas ir reikšmingi sprendimai negali būti grindžiami vien DI rezultatu.
Duomenų apsauga	Naudoti anonimizuotus ar išgalvotus duomenis, kai tai įmanoma.	Į viešas ar nepatvirtintas DI sistemas negalima kelti asmens, sveikatos, vertinimo ar konfidencialių duomenų.
DI sugeneruoto turinio patikimumas	Tikrinti faktus, šaltinius, turinio tinkamumą ir galimą šališkumą.	DI pateikta informacija gali būti klaidinga, neišsami ar šališka.
Mokytojo atsakomybė	DI naudoti kaip profesinės veiklos pagalbininką.	Galutinė atsakomybė už turinį, sprendimus ir mokinių vertinimą tenka mokytojui.

Dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese tvarkos aprašo
4 priedas

MOKINIO ATMINTINĖ „KAIP ATSAKINGAI NAUDOTI DI MOKANTIS?“

GALIMA	NEGALIMA
Naudoti DI **idėjoms, klausimams, pavyzdžiams ar darbo planui** rengti, jei mokytojas leidžia.	Naudoti DI **nepaisant mokytojo nustatytų užduoties sąlygų**.
Prašyti DI **paaiškinti neaiškią temą, sąvoką ar sprendimo būdą** ir padėti suprasti mokomąją medžiagą.	Pateikti DI sugeneruotą **tekstą, atsakymus, kodą, skaidres ar kitą darbą kaip savo**, kai DI naudojimas nėra leidžiamas arba turi būti atskleistas.
Naudoti DI savo parašytam tekstui **patikrinti, redaguoti ar patobulinti**, jei tai leidžiama.	Leisti DI atlikti **užduotį ar jos dalį, kuri skirta tavo savarankiškoms žinioms, gebėjimams ar mąstymui įvertinti**.
Naudoti DI kaip **mokymosi pagalbininką**, o gautą informaciją kritiškai įvertinti ir patikrinti.	Naudoti DI **kontrolinių, atsiskaitymų ar egzaminų metu**, jeigu mokytojas ar užduoties sąlygos to neleidžia.
Patikrinti DI pateiktus faktus, šaltinius, skaičiavimus ir išvadas bei **pataisyti klaidas**.	Nekritiškai pasitikėti DI pateikta informacija ar ją pateikti kaip faktą jos nepatikrinus.
Pagal poreikį **nurodyti, kokią DI priemonę ir kaip naudojai**, kaip reikalauja užduotis ar mokytojas.	Slėpti DI naudojimą, kai pagal užduoties sąlygas ar Gimnazijos reikalavimus jį privaloma deklaruoti.
Naudoti tik **Gimnazijoje leidžiamas arba mokytojo nurodytas DI priemones**.	Naudoti nepatvirtintas DI priemones, kai užduotyje ar Gimnazijos Apraše nustatyti naudojimo apribojimai.
Į DI pateikti tik tokią informaciją, kurią **leidžiama naudoti**, ir prireikus naudoti anonimizuotus ar išgalvotus duomenis.	Į DI kelti savo ar kitų asmenų **vardus, pavardes, pažymius, adresus, kontaktinius, sveikatos, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitus asmens duomenis**, jei tam nėra teisėto pagrindo.
Būti pasirengusiam **paaiškinti savo darbo atlikimo procesą ir indėlį**.	Naudoti DI taip, kad **negalėtum paaiškinti ar pagrįsti savo pateikto darbo**.
Atsakyti už galutinio darbo **turinį, tikslumą, savarankiškumą ir sąžiningumą**.	Perkelti atsakomybę DI už savo darbo klaidas ar pateiktą informaciją.

Svarbiausia taisyklė: DI gali padėti tau mokytis, tačiau jis negali mokytis už tave. Galutinis darbas, tavo mintys ir atsakomybė – tavo.

KAIP PAŽYMĖTI DI NAUDOJIMĄ SAVO DARBE? Jeigu užduoties sąlygos ar mokytojas nurodo deklaruoti DI naudojimą, darbo pabaigoje trumpai parašyk, **kokiai veiklai naudojai DI ir ką atlikai pats**.

Jei DI naudotas...	Įrašyk darbo pabaigoje
Idėjoms generuoti	„Šiame darbe DI priemonę naudojau idėjoms generuoti. Galutinį turinį atrinkau, įvertinau ir parengiau savarankiškai.“
Temai ar sąvokai paaiškinti	„DI priemonę naudojau temai / sąvokai paaiškinti ir geriau suprasti. Gautą informaciją patikrinau ir panaudojau rengdamas darbą.“
Darbo planui ar struktūrai	„DI priemonę naudojau darbo planui ir struktūrai sudaryti. Galutinę darbo struktūrą parengiau savarankiškai.“
Redagavimui	„DI priemonę naudojau teksto kalbai, gramatikai ir struktūrai patobulinti. Turinio autorius esu aš.“

Jei DI naudotas...	Įrašyk darbo pabaigoje
Pavyzdžiams	„DI priemonę naudojau pavyzdžiams pasiūlyti. Pavyzdžius atrinkau, patikrinau ir paaiškinau pats / pati.“
Informacijai paieškoti	„DI priemonę naudojau informacijai ir galimiems šaltiniams rasti. Informaciją patikrinau pagal patikimus šaltinius.“
Santraukai parengti	„DI priemonę naudojau pateiktos medžiagos santraukai parengti. Santrauką patikrinau ir prireikus pakoregavau.“
Vertimui	„DI priemonę naudojau tekstui išversti. Vertimą patikrinau ir pakoregavau.“
Kodo ar programavimo sprendimui	„DI priemonę naudojau programavimo kodo idėjoms / sprendimo paaiškinimui. Kodą supratau, patikrinau ir galutinį sprendimą parengiau pats / pati.“
Vaizdui, pateikčiai ar kūrybiniam darbui	„DI priemonę naudojau vaizdo / pateikties / kūrybinio darbo idėjoms ar elementams sukurti. Galutinį darbą atrinkau, įvertinau ir parengiau pats / pati.“
Kita	„DI priemonę _____ naudojau _____. DI pateiktą rezultatą patikrinau ir galutinį darbą parengiau pats / pati.“

Svarbu. DI naudojimo deklaravimas nereiškia, kad darbą atliko DI. Deklaruodamas DI naudojimą parodai, **kaip jį naudojai, ką atlikai pats ir už ką prisiimi atsakomybę**.

Jeigu DI buvo naudojamas daugiau nei vienam tikslui, nurodyk visas reikšmingas naudojimo sritis.

Dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese
tvarkos aprašo
5 priedas

TĖVŲ (RŪPINTOJŲ) DUK APIE DI NAUDOJIMĄ GIMNAZIJOJE

Klausimas	Atsakymas
Kodėl Gimnazija leidžia naudoti DI?	DI jau yra mokinių ir mokytojų kasdienės skaitmeninės aplinkos dalis. Gimnazijos tikslas – ne ignoruoti šią technologiją, bet mokyti ja naudotis atsakingai, kritiškai ir prasmingai.
Ar mokiniai gali naudoti „ChatGPT“ ar kitą DI priemonę visoms užduotims?	Ne. DI naudojimo sąlygas nustato mokytojas, atsižvelgdamas į užduoties tikslą.
Ar DI naudojimas reiškia, kad mokinys gali neatlikti darbo pats?	Ne. Kai užduotis skirta mokinio savarankiškoms žinioms, mąstymui ar gebėjimams įvertinti, DI naudojimas gali būti draudžiamas.
Ar mokiniai privalo nurodyti, kad naudojo DI?	Taip, kai to reikalauja mokytojas arba užduoties sąlygos. Gimnazija siekia ugdyti skaidrų ir atsakingą DI naudojimą.
Ar mokytojas gali į DI įkelti mokinio darbą?	Tik laikydamasis asmens duomenų apsaugos ir informacijos saugumo reikalavimų. Į viešas DI sistemas negalima neatsakingai kelti mokinių asmens duomenų ar konfidencialios informacijos.
Ar DI gali pats įvertinti mokinį?	DI gali būti naudojamas kaip pagalbinė priemonė, tačiau galutinį sprendimą dėl mokinio pasiekimų priima mokytojas.
Ar DI visada pateikia teisingą informaciją?	Ne. DI gali pateikti klaidingą, neišsamią, pasenusią ar šališką informaciją. Todėl svarbu mokyti mokinius ją kritiškai vertinti ir tikrinti.
Koks svarbiausias Gimnazijos principas?	DI naudojamas ne dėl pačios technologijos, o dėl prasmingo rezultato. Žmogus išlieka atsakingas už sprendimą, o mokinys – už savo mokymąsi.

Pastaba. Šis DUK skirtas tėvams (globėjams) trumpai paaiškinti, kad Gimnazijoje DI naudojamas atsakingai ir tikslingai, laikantis mokytojų nurodymų, akademinio sąžiningumo bei asmens duomenų apsaugos principų, o DI padeda mokytis, bet nepakeičia mokinio savarankiško darbo ir atsakomybės.